

BEZORGEN

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Postbus 20015
2500 EA Den Haag
070 342 43 44
voorlichting@rekenkamer.nl
www.rekenkamer.nl

datum 4 juni 2024
betreft Beantwoording vragen Tweede Kamer over het Verantwoordingsonderzoek 2023 bij het
Ministerie van LNV

Geachte heer Bosma,

Hierbij bieden wij u onze antwoorden aan op de door de Vaste commissie van LNV
gestelde vragen over het *Verantwoordingsonderzoek Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit (XIV) en het Diergezondheidsfonds, Rapport bij het Jaarverslag 2023*.

Algemene Rekenkamer

Pieter Duisenberg,
president

Cornelis van der Werf,
secretaris

**Antwoorden Algemene Rekenkamer bij vragen van de Tweede Kamer over het
Verantwoordingsonderzoek Ministerie van LNV (XIV), Rapport bij het Jaarverslag 2023**

Vraag 1

Is in kaart gebracht welk deel van het budget dat is gebruikt voor beëindigingsregelingen, door boeren moet worden gebruikt voor het afbetalen van schulden aan de Rabobank of andere banken? Gaat dit ten koste van de effectiviteit van de opkoopregelingen?

U vraagt naar het deel van het budget voor beëindigingsregelingen dat boeren gebruiken voor het afbetalen van schulden aan banken en of dit ten koste gaat van de effectiviteit van de regelingen. Wij hebben hier geen onderzoek naar gedaan.

Vraag 2

Is de groei van het aantal fte's doelmatig?

U vraagt naar de doelmatigheid van de groei van het aantal FTE's. Voor het antwoord op deze vraag verwijzen wij u naar de verantwoordelijke bewindspersoon.

Vraag 3

Worden de fte's efficiënt ingezet op het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)? Zijn er onderdelen binnen het ministerie en zelfstandige bestuursorganen die onder- of oververtegenwoordigd zijn?

Wij hebben voor dit verantwoordingsonderzoek niet onderzocht of de fte's efficiënt worden ingezet op het Ministerie van LNV en of onderdelen binnen het ministerie en zelfstandige bestuursorganen onder- of oververtegenwoordigd zijn. Voor het antwoord op deze vraag verwijzen wij u naar de verantwoordelijke bewindspersoon.

Vraag 4

Waarop is de tolerantiegrens voor fouten en onzekerheden gebaseerd?

We hanteren een tolerantiegrens van 1%, die de norm van de Tweede Kamer is. Zie de motie-Sneller¹. De tolerantiegrens voor fouten en onzekerheden is voorts gebaseerd op de berekening zoals opgenomen in de Rijksbegrotingsvoorschriften. In de

---

¹ Tweede Kamer (2022). Motie van de leden Sneller c.s. over een rapporteringstolerantiegrens van 1% voor de rijksrekening. Financieel Jaarverslag van het Rijk 2021. Tweede Kamer, vergaderjaar 2021-2022, 36 100, nr.8. Den Haag: Sdu.

Rijksbegrotingsvoorschriften 2024 is dit opgenomen bij model 3.24

Bedrijfsvoeringsparagraaf. Zie

<https://rbv.rijksfinancien.nl/sites/default/files/pdf/Rijksbegrotingsvoorschriften%202024%20%285%29.pdf>

Vraag 5

Doet de minister van LNV voldoende om fouten in de uitgaven te voorkomen?

De omvang van de fouten en onzekerheden in de rechtmatigheid en betrouwbaarheid en ordelijkheid van de uitgaven bleven in 2023 onder de tolerantiegrens.

Vraag 6

Doet de minister van LNV voldoende om fouten in de uitgaven terug te vorderen?

Een fout in de uitgaven betekent dat een bedrag niet correct in de administratie is verantwoord of dat een uitgave niet aan de wet- en regelgeving voldoet. Een fout in de uitgaven betekent dus niet automatisch dat er een reden is om geld terug te vorderen. Wij hebben geen specifiek onderzoek gedaan naar het terugvorderingsbeleid.

Vraag 7

Hoe doelmatig, efficiënt en effectief is het bedrag van 504 miljoen euro dat naar de provincies en Staatsbosbeheer is gegaan voor de zogenoemde versnellingsvoorstellen?

Wij hebben niet onderzocht hoe doelmatig, efficiënt en effectief het bedrag van € 504 miljoen is dat naar de provincies en Staatsbosbeheer is gegaan voor de zogenoemde versnellingsvoorstellen. Dat kon ook niet omdat het geld voor de versnellingsvoorstellen eind 2022 en in 2023 is toegekend. Toen wij ons verantwoordingsonderzoek over 2023 afsloten, was er nog geen informatie over de realisatie.

In de beantwoording schriftelijke vragen bij de *'tweede incidentele suppletoire begroting 2022 LNV'* van 13 oktober 2022 schrijven de verantwoordelijke ministers in antwoord op vraag 13 dat zij de volgende criteria hebben gehanteerd bij de beoordeling van de versnellingsvoorstellen van de provincies

- de maatregelen zijn no-regret;
- de maatregelen dragen doelmatig, duurzaam bij aan één of meer van de doelen van de aanpak;

- de maatregelen leiden tot zo min mogelijk lock-in effecten en;
- de maatregelen hebben draagvlak in de regio.

Voor een antwoord op de vraag of het bedrag van 504 miljoen daadwerkelijk doelmatig, efficiënt en effectief is besteed verwijzen we u naar de verantwoordelijke bewindspersoon.